

REZULTATI OCJENJIVANJA

Varaždin, 26.05.2021.

Melita Makovec, mag.ing.mol.bioteh.
Voditeljica laboratorija za kemiju hrane i POU

BIOINSTITUT®

OVAKO SU TEKLE PRIPREME...

Edukacija senzorskih ocjenitelja Teorijski dio

BIOINSTITUT®

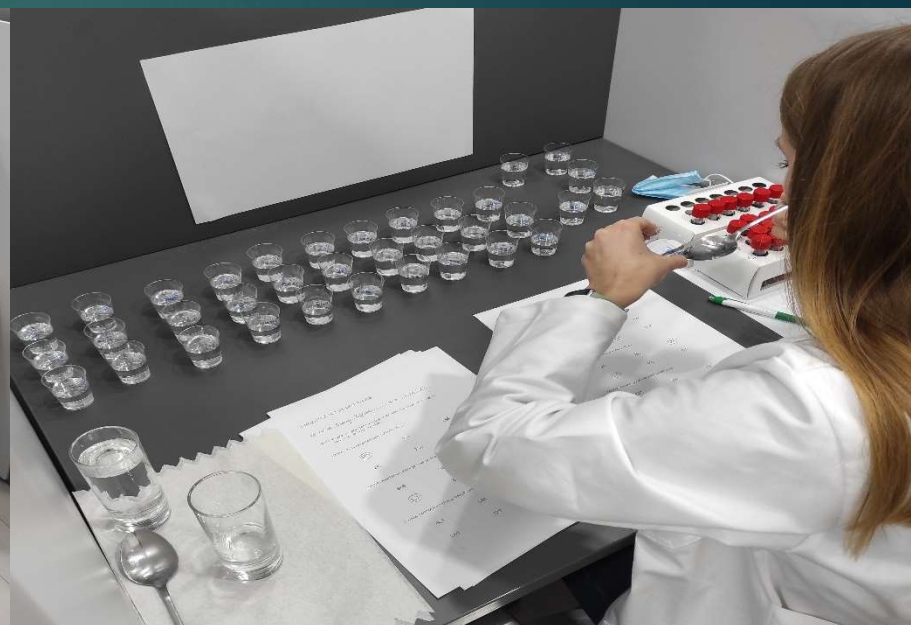
Praktični dio

BIOINSTITUT®

Praktični dio

PRISTIGLI UZORCI

135 djevičanskih

BIOINSTITUT®

33 hladno prešanih

OCJENJIVANJE ZA IZLOŽBU

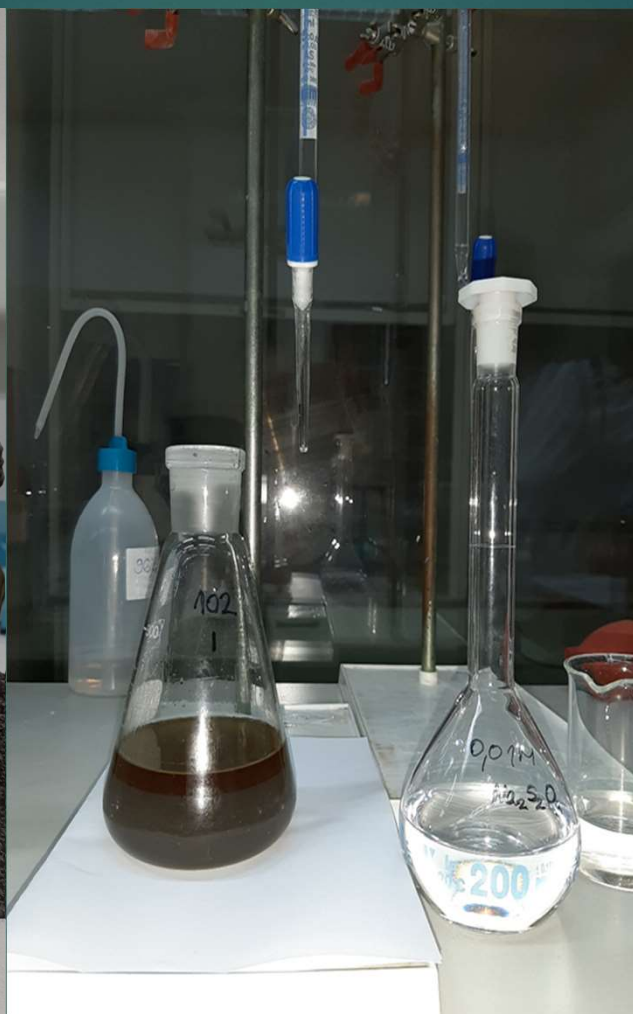
- Parametri **KVARENJA** ulja: peroksidni broj, slobodne masne kiseline
- Parametar **KAKVOĆE**: netopljive nečistoće (talog)
- **AUTENTIČNOST** ulja: sastav masnih kiselina
- **SENZORSKA** analiza: boja, bistroća, miris, okus

Peroksidni broj

Odvaga uzorka 5 g

50 ml izoktana + octena
kiselina

Titracija otopinom
natrijevog sulfata

Peroksidni broj - rezultati

Max	Min	Prosjek
4,37	0,50	1,90

Maksimalna dopuštena količina ≤ 7 mmola O_2/kg (NN 11/2019)

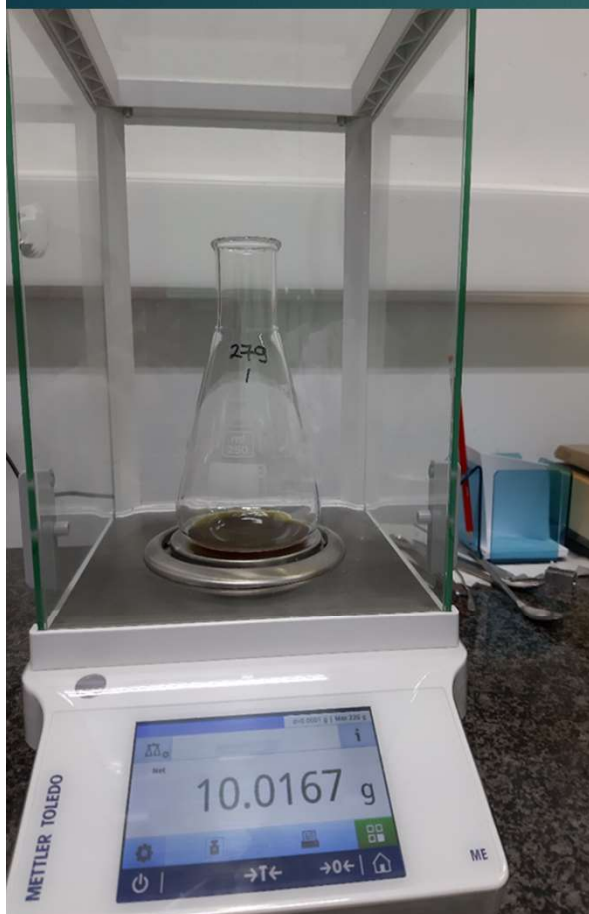
Ostvareni bodovi

Max	Min	Prosjek
5,0	2,0	3,89

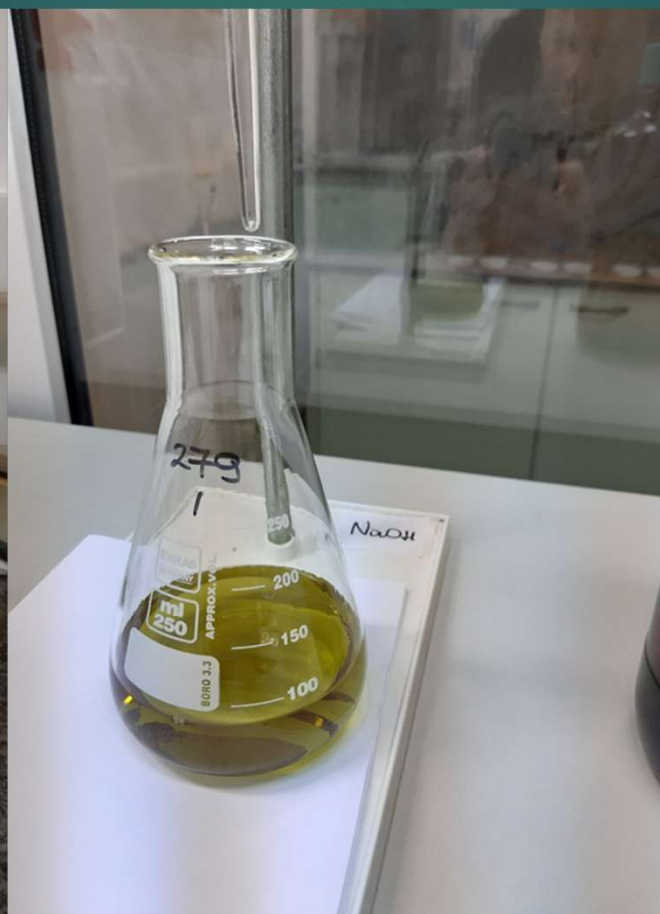

Slobodne masne kiseline

Odvaga uzorka 10 g

100 ml dietileter + etanol (1:1)
Indikator: timolftalein

Titracija otopinom
natrijevog hidroksida

Slobodne masne kiseline - rezultati

Max	Min	Prosjek
0,97	0,08	0,45

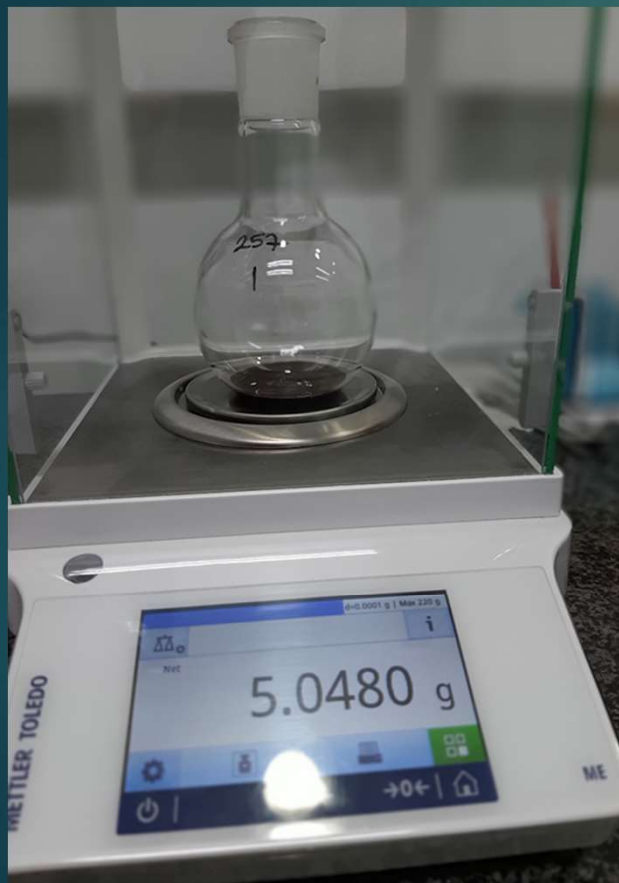
Maksimalna dopuštena količina $\leq 2\%$ (NN 11/2019)

Ostvareni bodovi

Max	Min	Prosjek
5,0	3,0	4,38

Netopljive nečistoće

Odvaga uzorka 5 g

100 ml petroletera

Filtracija pod
vakuumom kroz sinter
lončić

Netopljive nečistoče

Sušenje na 105 °C

Netopljive nečistoće- rezultati

Max	Min	Prosjek
0,08	< 0,01	0,03

Maksimalna dopuštena količina $\leq 0,05\%$ (NN 11/2019)

Ostvareni bodovi

Max	Min	Prosjek
5,0	1,5	4,88

Netopljive nečistoće- rezultati

Max	Min	Prosjek
0,08	< 0,01	0,03

Maksimalna dopuštena količina $\leq 0,05\%$ (NN 11/2019)

Ostvareni bodovi

Max	Min	Prosjek
5,0	1,5	4,88

Značajno bolji rezultati za netopljive nečistoće u odnosu na prošlu godinu.

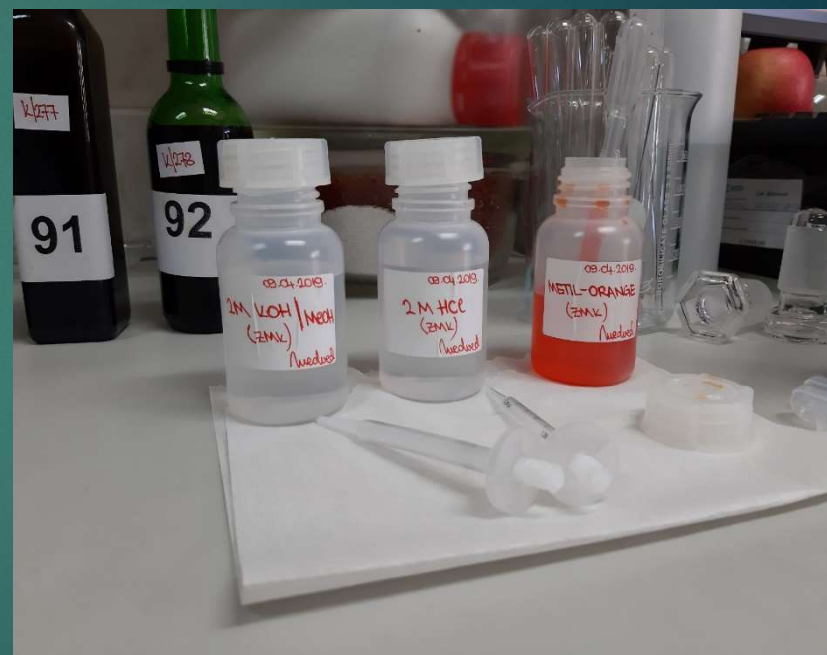

Autentičnost ulja Sastav masnih kiselina

2 ml izooktana + 3-4 kapi ulja

100 μ L KOH / MeOH – mućkanje
100 μ L HCl + 2-3 kapi metiloranža

Autentičnost ulja Sastav masnih kiselina

Autentičnost ulja

Sastav masnih kiselina

SASTAV MASNIH KISELINA prema NN 11/2019

Udio pojedinih masnih kiselina (%):

C14:0	Miristinska	ND - 0,2
C16:0	Palmitinska	6 - 16
C16:1	Palmitoleinska	ND
C18:0	Stearinska	3 - 13
C18:1	Oleinska	16 - 43
C18:2	Linolna	38 - 58
C18:3	Linolenska	ND - 1,0
C20:0	Arahinska	ND - 1,0
C20:1	Eikosenska	ND - 0,5
C22:0	Behenijska	ND - 0,3

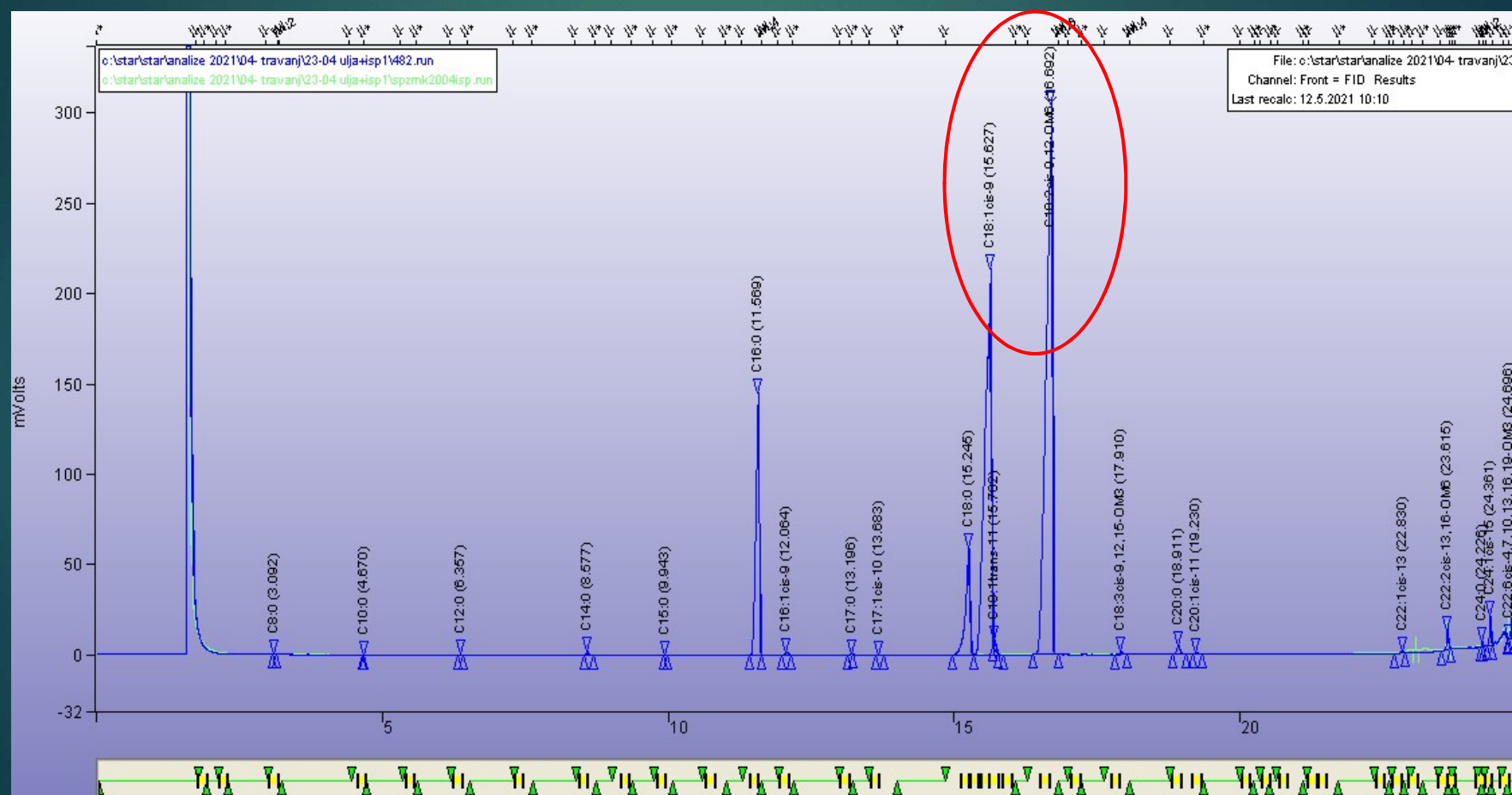

Autentičnost ulja

Sastav masnih kiselina

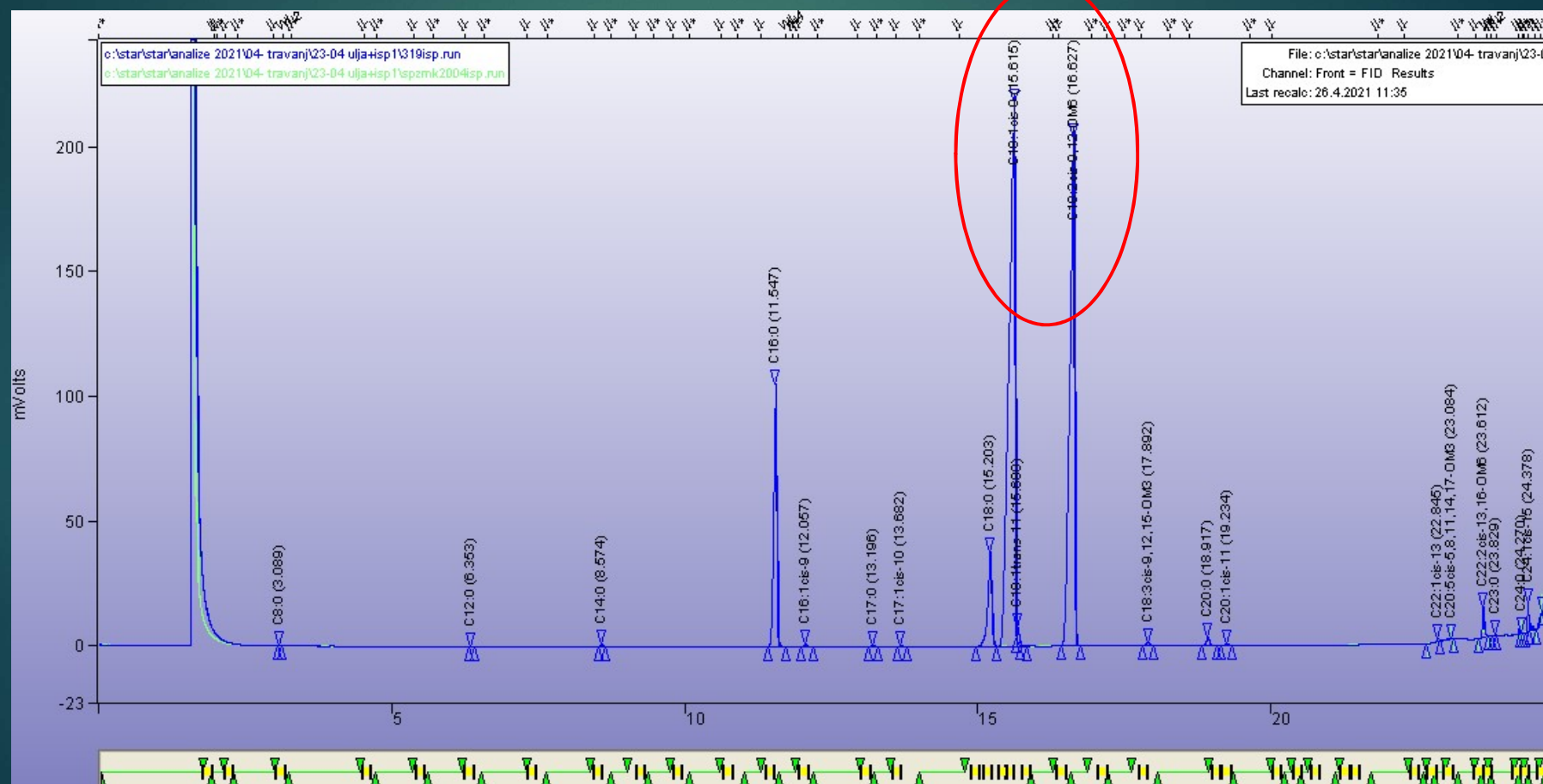
Primjer kromatograma masnih kiselina bučinog ulja kada udio oleinske (C18:1) i linolne (C18:2) odgovaraju prema N 11/19

Autentičnost ulja

Sastav masnih kiselina

Primjer kromatograma masnih kiselina bučinog ulja kada udio oleinske (C18:1) i linolne (C18:2) ne odgovaraju prema N 11/19

Sastav masnih kiselina - rezultati

Svi analizirani uzorci su zadovoljavajućeg sastava masnih kiselina (bez primjese drugih bijnih ulja)

Anomalije u sastavu linolne (C 18:1) i oleinske (C 18:2) uočene kod 10,7 % uzoraka.

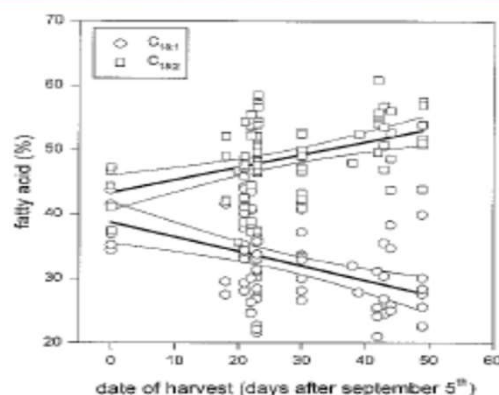

Fig. 4 Correlation of oleic and linoleic acid in relation to date of harvest with confidence interval (95%)

Senzorsko ocenjivanje

9 ocjenitelja

168 bučinih ulja

2 dana

Ocjenivački listić – nerafinirana 1

Grupa: A

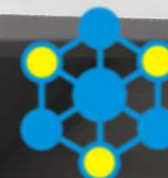
Ispravnost ocjenitelja: 1

Parametar	Ocjena/datum protokoliranja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Boja (n=0,8)	5,0												
	4,0												
	3,0												
	2,0												
	1,0												
Blatavost (n=0,4)	5,0												
	4,0												
	3,0												
	2,0												
	1,0												
Okus (n=0,2)	5,0												
	4,0												
	3,0												
	2,0												
	1,0												
Opisak (n=0,2)	5,0												
	4,0												
	3,0												
	2,0												
	1,0												

Prilog 1. Često korištena kratica i preporučena kratica (za korištenje u tablicama ocjenjivanja i za pripremu i prezentaciju podataka).

Parametar	Često korištena kratica	Preporučena kratica	Skupina	Skupina	Skupina
Boja	Boja	Boja	1,0	0,8	0,8
Blatavost	Blatavost	Blatavost	1,0	0,4	0,4
Opisak	Opisak	Opisak	1,0	0,2	0,2

BIOINSTITUT®

BIOINSTITUT®

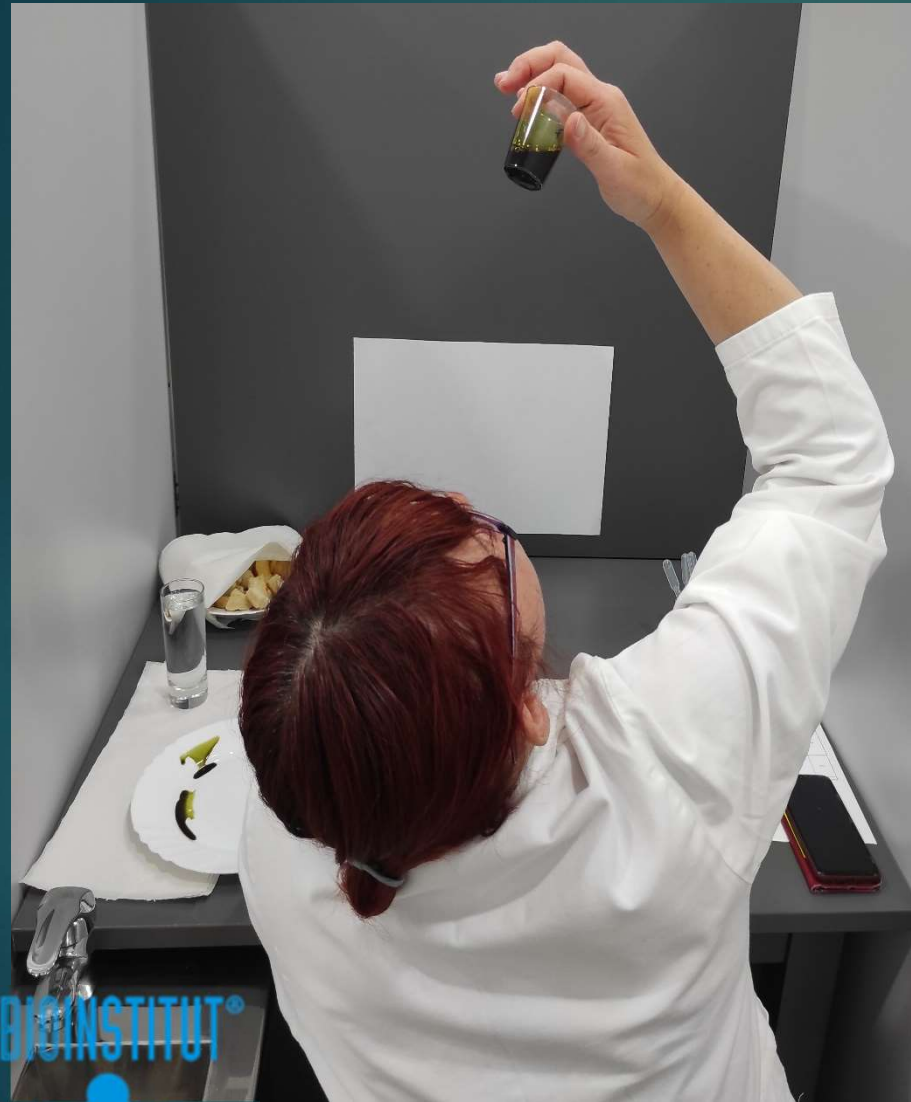

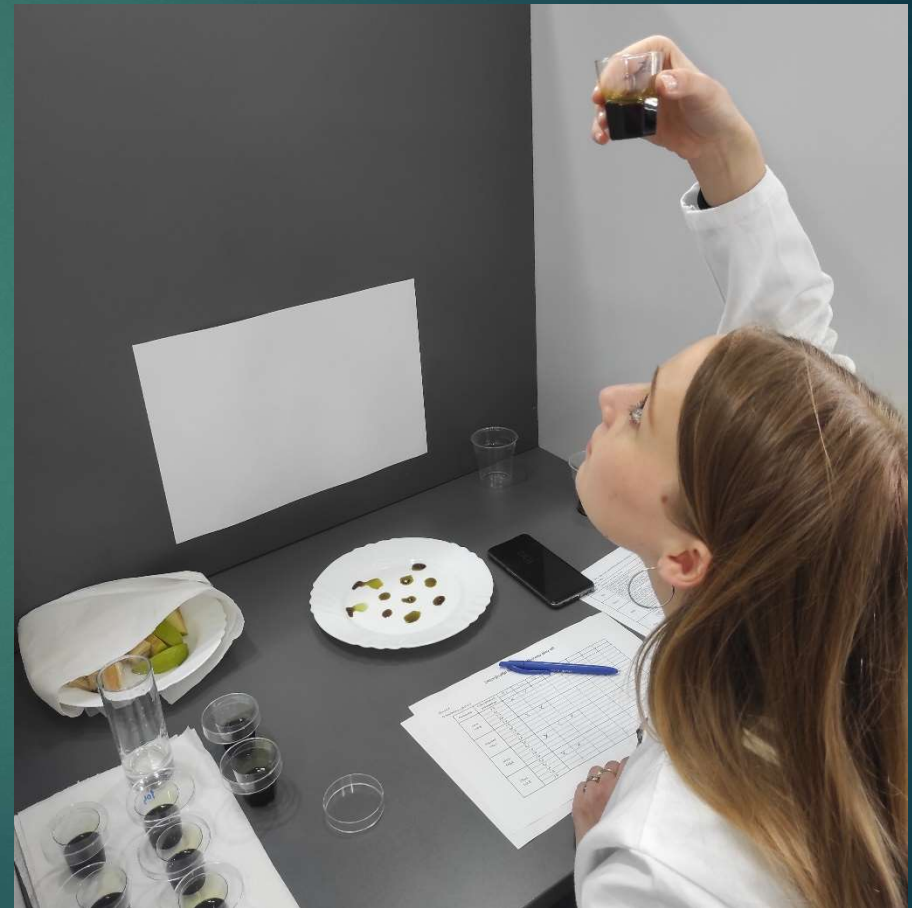

BIOINSTITUT®

Rezultati senzorskog ocjenjivanja

Dodjeljeni bodovi

Parametar	Max	Min	Prosjek
Boja	4	2,13	3,53
Bistroća	2	1,47	1,78
Miris	4	0,80	3,26
Okus	10	2,00	7,92
UKUPNO	19,59	8,40	16,49

Ukupni rezultati ocjenjivanja

Dodjeljeni bodovi

	BODOVI		
	Prosjek	max	min
Kemija	13,19/15	14,5	11,5
Senzorika	16,49/20	19,56	8,4
UKUPNO	29,68/35	33,57	20,90

	DJEVIČANSKA	HLADNO PREŠANA
ZLATO (32-35)	7	15
SREBRO (28,5 – 31,99)	90	14
BRONCA (26,5 – 28,49)	21	2
PRIZNANJE	17	2
UKUPNO	135	33

